

Posljednja cjelina bila je vezana uz profesoričine biografske podatke. U ovom dijelu je docent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Hrvoje Petrić imao izlaganje o životu i djelu Mire Kolar-Dimitrijević s osvrtom na bibliografiju, a student na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Nikola Cik izlagao je o precima Mire Kolar u Podravini. Na kraju je i sama profesorica Mira Kolar govorila o svojim sjećanjima na Koprivnicu, Virje i druge dijelove Podravine, te se zahvalila svima koji su sudjelovali u organizaciji ovog znanstvenog skupa.

U sklopu znanstvenog skupa održana je i promocija Zbornika o Miri Kolar Dimitrijević koji je tiskan 2003. povodom njenog 70. rođendana, ali koji ranije nije bio javno promoviran. Zbornik je predstavio urednik Damir Agičić. Veliko iznenađenje za slavljenicu je bila objava kako je do skupa tiskan i zbornik povodom 80. obljetnice njenog života. Ovaj zbornik pod nazivom "Mira Kolar i Podravina : Zbornik sa znanstvenog skupa u povodu 80. obljetnice prof. dr. sc. Mire Kolar-Dimitrijević" predstavio je član suradnik HAZU Dragutin Feletar.

Prof. Feletar je zajedno s Hrvojem Petrićem također i urednik ovog zbornika, koji je izdan u nakladi Izdavačke kuće Meridijani, Povijesnog društva Koprivnica i Društva za ekonomsku povijest i ekohistoriju iz Zagreba. Zanimljivost ovog zbornika je ta što su svi izlagači sa znanstvenog skupa svoje radove predali unaprijed, pa su se njihova izlaganja našla u knjizi prije nego su izlaganja i održana. Uz autore koji su održali izlaganja na skupu, članak u knjizi pripremio je i doktorand na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Mario Kolar. Njegova tema govori o doprinosu Mire Kolar u proučavanju povijesti podravske književnosti.

U zborniku je objavljena i opširna bibliografija radova Mire Kolar u razdoblju od 1960. do 2013., koju je priredio Hrvoje Petrić. Time je pobrojano 656 objavljenih radova i knjiga Mire Kolar, ali i 11 radova koji su u tisku. Petrić je u ovom dijelu naveo i profesoričine neobjavljene rukopise, izbor enciklopedijskih tekstova, te izbor napisa o Miri Kolar i njenim radovima. Zbornik sadrži ukupno 173 strane, od čega na radove otpada 140 strana teksta a na bibliografiju 33 strane. Također sadrži i nekoliko fotografija, kao i rodoslovno stablo obitelji Kolar i tablicu predaka Mire Kolar-Dimitrijević koje je u prilogima svog rada objavio Nikola Cik.

Vladimir ŠADEK

43. MEĐUNARODNI KULTURNO-POVIJESNI SIMPOZIJ "MOGERSDORF", KOPRIVNICA, 2.-5. SRPANJ 2013.

U Koprivnici je od 2. do 5. srpnja 2013. godine održan 43. Međunarodni kulturno-povijesni simpozij "Mogersdorf". Tema ovogodišnjeg simpozija glasila je: "Povijest tjelesne kulture i sporta na panonskom prostoru u 19. i 20. stoljeću". Suorganizatori simpozija bili su Društvo za hrvatsku povijesnicu i Povijesno društvo Koprivnica, a održan je pod pokroviteljstvom Grada Koprivnice i Koprivničko-križevačke županije. Na otvaranju simpozija svim sudionicima obratili su se izaslanici Grada i Županije, zamjenik gradonačelnice Mišel Jakšić i zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije Ivan Pal te u ime organizatora Povijesnog društva Koprivnice njegov potpredsjednik Hrvoje Petrić.

Simpozij je službeno otvorio savjetnik predsjednika Vlade Republike Hrvatske i nekadašnji član Organizacijskog odbora Međunarodnog kulturno-povijesnog simpozija "Mogersdorf", prof. dr. Neven Budak.

Uvodni referat održao je prof. dr. Dragutin Feletar, član suradnik HAZU. U svome izlaganju dao je sažet pregled razvoja sporta i sportske kulture na prostoru sjeverozapadne Hrvatske. Naglasio

je kako su širenje sportskih aktivnosti te razvoj sportskih organizacija usko povezani s fenomenom slobodnoga vremena i da imaju dugu tradiciju u ovome dijelu Hrvatske. Nakon usvajanja novog školskog zakona iz 1874. otvoren je u skopu narodnih škola sve veći broj gimnastičkih dvorana za potrebe redovitog održavanja tjelesne kulture. Širenje sportskih aktivnosti i organizacija na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće bilo je obilježeno djelovanjem raznih društvenih organizacija i pokreta, kao što je primjerice bio Sokolski pokret, izviđački pokret, planinarstvo i sl. Razgranate veze i utjecaji iz sportski razvijenijih krajeva u regiji, kao npr. iz Štajerske, Mađarske, ali i nedalekog Zagreba, snažno su usmjeravali daljnji porast i razvoj sporta u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Iako se počeci organiziranog sporta u ovome dijelu Hrvatske mogu pratiti još na početku 19. stoljeća, Feletar smatra kako početke organiziranih sportskih društvenih aktivnosti ipak valja smjestiti na prijelaz iz 19. u 20. stoljeće. Navodi kako su već krajem 19. stoljeća sa svojim razgranatim aktivnostima počela djelovati streljačka, biciklistička, klizačka, kuglačka i jahačka društva u Varaždinu, Koprivnici, Čakovcu i Virovitici. Gimnastička, pak, i atletska društva razvila su se uglavnom u okviru hrvatskog gimnastičkog društva Sokol. Na početku 20. stoljeća osnovani su teniski, stolnoteniski, rukometni, plivački, motoristički klubovi. Također napominje kako su istovremeno i nogometni klubovi počeli djelovati na ovome prostoru te će uskoro nogomet postati najpopularniji i najrašireniji sport u regiji. Đački nogometni klub Koprivnica osnovan je već 1906/07., varaždinski Gimnazijski sportski klub 1909., sportski klub Čakovec 1912., nogometni klub Ilirija u Virovitici 1908., sportski klub Prelog 1913. itd. U razdoblju između dva svjetska rata naročito su se razvile sportske aktivnosti u svim većim mjestima sjeverozapadne Hrvatske. Najjače sportske sredine bile su Legrad, Ludbreg, Ivanec, Varaždinske Toplice, Novigrad Podravski, Virje, Đurđevac i Pitomača. Posljednjih pola stoljeća razvile su se sportske organizacije i u manjim mjestima pa se tako, zaključuje Feletar, veliki broj građana, osobito onih mlađih, posvetio sportu. Autor to potvrđuje još jednim fascinantnim podatkom, a to je da u Koprivnici, gradu s oko 25 000 stanovnika, danas djeluje skoro 3000 aktivnih sportaša, 38 registriranih klubova u 18 sportskih disciplina i 6 sportskih udruga. Svojedobno je ovaj grad imao čak sedam prvoligaša u različitim sportskim natjecanjima, što samo potvrđuje veliku ulogu i značaj koji sport ima u Koprivnici, ali i na čitavom hrvatskom dijelu panonskoga prostora.

Drugoga dana simpozija održana su tri izlaganja. Prvi referent bio je Johannes Giessauf iz Graza, koji je govorio o borbenim igrama (mačevanje, borbe u ringu) i njihovoj ulozi u organizaciji slobodnoga vremena i razvoja sporta od srednjovjekovnog razdoblja do ranoga novog vijeka.

Sándor Szakály iz Somogya održao je zanimljivo izlaganje o ulozi sporta u mađarskoj vojsci između 1868. i 1945. godine. Naglasio je kako su nakon Austro-Ugarske Nagodbe 1867. i stvaranja mađarske vojske, sport i tjelesna kultura igrali veliku ulogu pri obrazovanju mađarskih časnika na Ludovika akademiji, osnovanoj 1872. godine. I u međuratnom razdoblju, navodi Szakály, značajna je bila uloga profesionalnih časnika u sportskom životu Mađarske. Dokaz tome su zimske i ljetne olimpijske igre između 1896. i 1936., na kojima - među mađarskim sudionicima - pobjednicima i uspješnim natjecateljima, nalazimo velik broj profesionalnih vojnih časnika.

Hrvatski predstavnik, dr. sc. Zrinko Čustonja, docent na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, govorio je o organizaciji Hrvatskog Sokola i njegovu značenju i ulozi u razvoju tjelesne kulture, sporta i u političkom životu. U svom iznimno zanimljivom izlaganju, Čustonja je naveo kako je organizacija Hrvatski Sokol, osnovana 1874. u Zagrebu, već do početka Prvoga svjetskog rata imala čak 180 sokolskih društava diljem Hrvatske, a broj članova kretao se između 15.000 i 20.000. U to je vrijeme Hrvatski Sokol predstavljao najjači i, među hrvatskim stanovništvom, najprivlačniji oblik sportskog i društvenog organiziranja u Hrvatskoj. Temeljna djelatnost Sokola bila je organizacija tjelovježbe, ali, kako ispravno napominje Čustonja, motivacija za njegovo osnivanje, kao i ciljevi sokolskih društava, bili su istovremeno i političke i ideološke naravi: borba protiv germanizacije i mađarizacije, razvoj i očuvanje nacionalne svijesti, kao i svestrani angažman u cilju postizanja boljeg položaja slavenskih naroda unutar Austro-Ugarske Monarhije.

Nakon jutarnjih referata, organiziran je popodnevni izlet za sve sudionike simpozija u Križevce i Kalnik. U Križevcima je organiziran obilazak središta grada, kao i posjeta tamošnjoj grko-katoličkoj katedrali Presvetoga Trojstva. Riječ je o najreprezentativnoj sakralnog građevini i iznimno vrijednom spomeničkom kompleksu u Križevcima, koji je ujedno i biskupsko sjedište. Nakon obilaska Križevaca, u mjestu Kalnik sudionici skupa posjetili su gotičku župnu crkvu Svetoga Brcka, koja se nalazi u samom središtu naselja. Nakon toga uslijedio je uspon na Kalnik, a vrijedno je zabilježiti da se većina sudionika skupa, bez obzira na dob, uspjela popeti na Stari kalnički grad i uživati u pogledu na prekrasno i slikovito kalničko prigorje. Nakon povratka s Kalnika poduzeće Podravka organiziralo je zajedničku večeru u podravskom rekreacijskom centru. Osim odlične hrane i ugodnog druženja, vrijedi istaknuti i sjajan nastup tamburaškog sastava "Frankopani", koji su uljepšali cjelovečerni ugođaj.

Trećega dana simpozija nastupilo je šestoro referenata. Zoltan Fónagy iz Budimpešte održao je izlaganje o tzv. "čistim građanima i smrdljivim seljacima", tj. o tjelesnoj higijeni na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće u Mađarskoj. Naglasio je kako su duboke promjene u higijenskoj kulturi građanskoga društva u Mađarskoj nastupile tek početkom 20. stoljeća, što povezuje s masovnom gradnjom kupao-nica u stanovima. Za razliku od građanskoga društva, higijenzacija je sporije prodirala na mađarsko selo pa Fónagy zaključuje kako je do konačnog uspjeha došlo tek onda kada su agrarna društva prihvatila princip da je tjelesna čistoća moralna obveza čitavog društva.

Mladi austrijski povjesničar iz Gradišća, Christopher Meiller, govorio je o židovskom sportu na panonskom prostoru na primjeru sportskog kluba "Hakoah", osnovanog u Željeznom/Eisenstadtu 1923./24. godine. Klub je službeno konstituiran kao "Sportski i društveni klub *Hakoah* iz Željeznog" te je u vrlo kratkom razdoblju razvio zavidnu sportsku i kulturnu djelatnost unutar židovske zajednice u gradu. Ovaj je klub djelovao do 1933. i tijekom tog kratkog razdoblja odigrao je značajnu ulogu u svakodnevnom životu židovske zajednice na gradišćanskom prostoru u međuratnom razdoblju.

U svome izlaganju o štajerskom nogometu i njegovim tradicionalnim klubovima u vrijeme nacionalsocijalizma, Walter M. Iber iz Graza predstavio je projekt koji je 2011. pokrenut od strane gradačkog Ludwig-Boltzmann-Instituta za istraživanje posljedica rata (BIK). Tema projekta sastoji se u istraživanju štajerskog nogometa i njihovih tradicionalnih klubova – SK Sturm, Grazer AK, Kapfenberger.SV (kasnije Kapfenberger SC) i DSV Alpine (odnosno Leoben, kasnije Sportverein Donawitz) u razdoblju od 1938. do 1945. Autor se u izlaganju posvetio analizi pitanja kakvu je ulogu igrao nogomet u tome razdoblju i koliko je bio značajan tadašnjem NS-režimu, ali i kako su se brojni klubovi, funkcionari i igrači odnosili prema vlastima. Smatra ovo pitanje osobito važnim zbog velike uloge koju je nogomet igrao u ondašnjem štajerskom društvu. Ilustrirao je to primjerima velike posjećenosti utakmica štajerskih nogometnih klubova, punim tribinama, ali i posebnom položaju nogometaša, koji su u to vrijeme među ljubiteljima nogometa imali status idola.

Nekadašnji član Organizacijskog odbora simpozija "Mogersdorf" i dugogodišnji sudionik ovoga skupa, József Vonyó iz Somogya, govorio je o politici Stranke za obranu rase, koju je osnovao Gyula Gömbös ranih 1920-ih, prema tjelesnoj kulturi, sportu i ulozi sporta u mađarskom društvu između dva svjetska rata. Naglasio je kako je ova stranka imala dva glavna cilja: s jedne strane omogućiti Mađarima da preuzmu vodeću ulogu u čitavome mađarskom društvu, a s druge strane ograničiti i onemogućiti djelovanje Židova u Mađarskoj. U tom je smislu, kako navodi Vonyó, ključnu ulogu trebala imati tjelesna kultura i sport odnosno od Stranke za obranu rase osnovani Mađarski klub za obranu zemlje (mađ. MOVE).

György Gyarmati iz Budimpešte govorio je o specifičnom položaju i ulozi sporta u vrijeme Hladnoga rata. Pritom je naglasak stavio na Mađarsku u vrijeme Rákossija. Istaknuo je kako je sport u Mađarskoj, kao i u svim ostalim zemljama unutar sovjetskoga bloka, bio organiziran i razvijan po sovjetskome modelu i pod snažnom kontrolom komunističkih vlasti. Sport je, zaključuje, bio polje

za natjecanja blokovskih velevlasti i za dokazivanja moći i na sportskom planu, osobito prilikom olimpijskih igara.

U koreferatu mladih hrvatskih povjesničara, Zrinke Borovečki i Gorana Miljana, problematizirana je uloga sporta u totalitarnim režimima 20. stoljeća. Autori ovoga iznimno zanimljivog i poticajnog izlaganja analizirali su ideje, identitet i svrhu sporta unutar takvih sustava na primjeru Hrvatske. Problematizirali su ulogu sporta i njegovih različitih manifestacija u dva totalitarna režima unutar hrvatske povijesti: ustaškog i komunističkog. Zaključuju kako je sport u takvim sustavima igrao jedinstvenu ulogu u stvaranju novog kolektivnog identiteta i u promoviranju snažnih individualaca ("novoga čovjeka"), kao i u promoviranju i jačanju samoga režima, njegovih političkih ideja, vrijedosti i prakse.

Nakon popodnevnih izlaganja organiziran je zajednički obilazak grada domaćina simpozija te posjeta spomen sobi jednog od najvećih hrvatskih sportaša 20. stoljeća, Koprivničanca – Žarka Dolinara. Spomen-soba nalazi se u prostorijama gradske uprave i prava je riznica brojnih Dolinarovih uspjeha. Kako je naglasio Branko Pleše, voditelj ove spomen-sobe, Dolinar je bio ne samo vrhunski sportaš, već i cijenjeni znanstvenik, kolekcionar, humanist i rodoljub. Osvajač je prve hrvatske svjetske medalje u Kairu 1939. godine, na pet svjetskih prvenstava osvojio je osam medalja, nositelj je ordena Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Također, jedini je svjetski prvak "Pravednik među narodima", dobitnik je Medalje "Henry Dunant", a 13 je godina predavao na Sveučilištu u Zagrebu, a čak 26 na fakultetu u Baselu. Sudionici skupa imali su prilike pogledati marke, značke, priznanja, trofeje te njegove osobne predmete, među kojima i prvi reket za stolni tenis, kojim je i krenuo u svjetska osvajanja itd. Osim toga, Dolinar je i vlasnik 25 najraznovrsnijih zbirki predmeta te preko 75 tisuća autograma svjetski poznatih ličnosti. Za sve sudionike simpozija također je bila organizirana zajednička posjeta Galeriji Koprivnica te razgledavanje izložbe "Retrospektiva" (1953.-2013.), velikog slikara hrvatske naivne umjetnosti Mije Kovačića. Na kraju trećega dana simpozija priređena je večera u hotelu "Podravka" i primanje sudionika od strane predstavnika Koprivničko-križevačke županije, na kojem je pozdravio zamjenik župana Ivan Pal.

Posljednjega dana simpozija održana su ukupno tri izlaganja. Michael Perschy iz Željeznog govorio je o promjenama glede doživljaja i uloge tijela kroz povijest, osobito se osvrnuvši na sve zahtjevnije tjelesne ciljeve koje postavlja moderni sport, mediji i društvo.

Tomaž Pavlin iz Ljubljane u svome je izlaganju dao pregled razvoja tjelesne kulture na području Slovenije. Poput ranije navednoga Zrinke Čustonje, Pavlin se također dotakao uloge sokolskog pokreta, koji je i na slovenskome prostoru igrao značajnu ulogu glede slovenske nacionalne emancipacije, ali i promicanja slavenstva. Naglasio je kako je u međuratnom razdoblju slovenska gimnastika postigla značajne rezultate. Spomenuo je primjer gimnastičara Leona Štukelja, koji je na olimpijskim igrama 1924. osvojio zlatnu medalju.

Posljednji izlagač na ovogodišnjem skupu bio je također iz Slovenije, mladi mariborski povjesničar Tin Muradžija. U svome izlaganju Muradžija je usporedio značenje nogometa i nogometnih natjecanja u svakodnevnome životu na području današnje Republike Slovenije i Republike Hrvatske za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Kako je naglasio autor, za razliku od Slovenije, nogomet je u Hrvatskoj u to doba imao značajnu ulogu. Potkrepljuje to s ulaskom Hrvatskog nogometnog saveza u članstvo Međunarodne nogometne federacije (Fifa), kao i odvijanjem nogometnog prvenstva NDH.

Na završetku simpozija sumirani su rezultati i uspjesi ovogodišnjega okupljanja. Svi su se složili kako su prezentirani vrijedni i zanimljivi rezultati vezani uz temu uloge i značaja sporta i tjelesne kulture na panonskome prostoru u 19. i 20. stoljeću. Istaknuto je kako ovi rezultati predstavljaju dobro polazište za nova istraživanja navedene teme te s toga mogu poslužiti i kao zamašani poticaj za različite daljnje oblike projektne i individualne suradnje povjesničara iz regije. Također su upućene pohvale organizatorima skupa na odlično organiziranom simpoziju, kao i na lijepoj i iznimno prija-

teljskoj i kolegijalnoj atmosferi koja je vladala tijekom višednevnog druženja. Naročito se to odnosilo na iznimno predan rad Povijesnog društva Koprivnice i njegovih članova, koji su dali znatnu logističku podršku skupu i bez kojih bi bilo teško ostvariti ovako pozitivne rezultate. Na sastanku organizacijskog odbora se sa članovima susreo i župan Koprivničko-križevačke županije Darko Koren. Pri završetku skupa, kako je to već običaj, najavljeno je iduće domaćinstvo. Sljedeće 2014. godine simpozij će organizirati mađarska županija Vas, a grad domaćin bit će Kőszeg.

Na kraju svakako treba naglasiti kako je ovaj dugovječni međunarodni simpozij organiziran upravo u tjednu ulaska Hrvatske u Europsku uniju, što je čitavome ovom četverodnevnom druženju dalo poseban europski "štih".

Ivica ŠUTE

OKRUGLI STOL O EKOISTORIJU ZA EKO DANE U ZADRU

Dana 17. travnja 2013. god. u Studentskom klubu *Božo Lerotić* na Sveučilištu u Zadru održan je okrugli stol pod nazivom Eko(hi)storija, prof. dr. sc. Josip Faričić s Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru, dr. sc. Ivo Lučić, novinar, karstolog i ekoaktivist i Goran Đurđević, mag.hist./mag.arch, sve uz vodstvo moderatora, predsjednika Studentskog zbora Matu Vučića.

Okrugli stol za Eko dane organiziran je u suradnji sa Studentskim zborom koji je tom skupu dao svojevrstni vjetar u leđa. Okoliš je neupitno bitan čimbenik kojeg ostavljamo u nasljeđe generacijama iza sebe. Uvod u ovu problematiku temeljem upita o definiranju ekohistorije i počecima proučavanja okoliša započeo je Goran Đurđević, jedan od inicijatora Ekohistorijskog kružoka na Sveučilištu u Zadru. Istaknuo je D. Worstera i W. Crosbyja kao najvažnije današnje ekohistoričare te se osvrnuo na rimsko doba kao jedno od najzanimljivijeg razdoblja za proučavanje istoga, primjerice kako se reagiralo na potrebe, rješavalo smrada i saniralo ekološke katastrofe općenito. Nakon što je moderator najavio profesora s Odjela za geografiju, Josipa Faričića, te započeo s upitom što je geografima važno po pitanju ekohistorije, publika je imala prilike čuti pogled na ekohistoriju s geografskog aspekta. Profesor Josip Faričić obrazložio je kako geografi gledaju na ekohistoriju interdisciplinarno te da tu granu radno nazivaju povijest okoliša. Definirati što je to okoliš i smjestiti u taj okrug ulogu čovjeka, geografi mogu promatrati kao prostorne mijene u okolišu, gdje također ima prostora i za promišljanje kako te ideje djeluju. U proučavanju povijesti okoliša bitan je tim koji je došao do određenih zaključaka, istaknuo je profesor. Nakon iscrpnog odgovora profesora geografa, uslijedio je profesor Ivo Lučić, čovjek koji uspješno kombinira granu novinarstva s granom znanosti. Iznio je svoj pogled na ekohistoriju smatrajući da je važna i prezentacija znanosti te otvorio raspravu s naglaskom na krški okoliš. Sudionici su se dotakli pojma prezentizma koji proizlazi iz deskripcije kao metode što je profesor Josip Faričić ilustrirao primjerom Kornata i shvaćanja promjena okoliša. Rasprava se nastavila s nizom primjera kako se može promijeniti perspektiva izučavanja prošlosti i donijeti novi pogled (uzroke, povode i posljedice) na prošlost. U konačnici sudionici su se dotakli suvremenih ekoloških problema (primjerice Ombla, Srđ itd.). Zaključno je istaknuto kako bi se bilo nužno da se ekohistorija uvode kao kolegij na visoka učilišta (gdje to već nije učinjeno) i da se osuvremene udžbenici s naglaskom na okolišne promjene. Osim toga, ostaje mogućnost za daljnja događanja u vidu okruglih stolova, predavanja i drugih modela komunikacije s javnošću kako bi se proširio interes za ekohistoriju.

Marina MATIŠA

Ekonomiska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen IX. / Broj 9
Zagreb - Samobor 2013.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (*Zagreb*), Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula*), Zrinka Blažević (*Zagreb*), Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Goran Đurđević (*Zadar*), Josip Faričić (*Zadar*), Borna Fürst Bjeliš (*Zagreb*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil İnalçik (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetic (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb*), Ivan Mirnik (*Zagreb*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb*), Hrvoje Petrić (*Zagreb*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordan Ravančić (*Zagreb*), Marko Šarić (*Zagreb*), Mladen Tomorad (*Zagreb*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Zagreb*), Frank Zelko (*Burlington, VT, SAD*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek*), Ivana Žebec Šilj (*Zagreb*)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2013.

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Mlin na rijeci Muri kod Kotoribe (zbirka D. Feletara)